

118099 - Ömer, Abbas'ın -Allah onlardan razı olsun- Makamı ile Allah Azze ve Celle'ye Tevessülde Bulunmadı

Soru

Hadis: Enes ibnu Mâlik -Allah ondan razı olsun- şöyle dedi: Ömer -Allah ondan razı olsun- yağmur yağmayıp da kıtlık olunca Abbas ibnu Abdulmuttalib ile yağmur duasına çıkar ve şöyle derdi:

(اللهم إنا كنا نستسقي إليك بنبينا فتسقيننا ، وإنا نتوسل إليك بعم نبينا فاسقنا ، فيسقون)

“Allahım! Bizler, peygamberimiz ile senden yağmur yağdırmanı isterdik. Şimdi ise biz sana peygamberimizin amcası ile tevessül ediyoruz, bize yağmur ver!” Bunun üzerine Allah yağmur indirirdi.”

Bu hadis sahih mi? Bu olay, evliyanın makamı ile tevessülün caiz olduğuna delalet eder mi?

Detaylı cevap

Soru soranın sorusunda işaret etmiş olduğu hadis, Buhari'nin rivayet etmiş olduğu sahih bir hadistir. Lâkin her kim bu hadisi düşünürse, bunun Allah Rasûlü sallallahu aleyhi ve sellemin veya bir başkasının makamı ile tevessül etmemeye delil olduğunu görür. Tevessül, vesile (aracı) edinmektir.

Vesile, maksuda götüren şeydir.

(نتوسل إليك بنبينا فتسقيننا؛ وإنا نتوسل إليك بعم نبينا فاسقنا)

“Bizler sana peygamberimiz ile tevessül ediyor, sen de bizlere yağmur indiriyordun. Şimdi ise biz sana peygamberimizin amcası ile tevessül ediyoruz, bize yağmur ver” hadisinde zikredilen tevessülden murat, Allah Rasûlü sallallahu aleyhi ve sellemin Allah'a duası ile tevessüldür. Bir adamın Allah Rasûlü sallallahu aleyhi ve selleme dediği gibi:

(يا رسول الله ، هلكت الأموال ، وانقطعت السبل ، فادع الله يغيثنا)

Ey Allah'ın Rasûlü! Mallarımız helak oldu, yiyeceğimiz tükendi, Allah'a dua et de bize bereketli yağmur indirsin!

Çünkü Ömer, Abbas'a -Allah onlardan razı olsun- şöyle dedi:

(قم يا عباس فادع الله ، فدعا)

“Kalk ey Abbâs! Allah'a dua et! Bunun üzerine O da Allah'a, yağmur indirmesi için dua etti.”

Şayet bu, makam ile tevessülde bulunma babından olsaydı Ömer -Allah ondan razı olsun- Abbâs ile tevessülde bulunmadan önce Allah Rasûlü sallallahu aleyhi ve sellemin makamı ile tevessülde bulunurdu. Çünkü Allah Rasûlü sallallahu aleyhi ve sellemin Allah katındaki makamı hiç şüphesiz Abbas'ın ve başkalarının makamından daha üstündür. Şayet bu hadis, makam ile tevessül babından olsaydı, müminlerin emiri Ömer'in -Allah ondan razı olsun- Abbas ibnu Abdulmuttalib'in makamı olmaksızın Allah Rasûlü sallallahu aleyhi ve sellemin makamı ile tevessülde bulunması daha layık olurdu.

Hâsılı, duasının icabet edileceği umulan birinin duası ile Allah Azze ve Celle'ye tevessülde bulunmada bir sakınca yoktur. Sahâbe -Allah onlardan razı olsun- Allah Azze ve Celle'ye Allah Rasûlü sallallahu aleyhi ve sellemin kendileri için duası ile tevessülde bulunuyorlardı. Ömer de -Allah ondan razı olsun- Abbas ibnu Abdulmuttalib'in -Allah ondan razı olsun- duası ile tevessülde bulundu.

Takvası ve ibadeti ile bilinen, oturduğu evi, elbisesi, yediği, içtiği helal olan Salih birini gördüğünde ondan, sevdiğin şeylerde dua istemende bir sakınca yoktur. Lâkin, duasını talep ettiğin kişi için aldatma olmamalı. Şayet onda aldatma olursa o zaman onu tehlikeye ve ölüme atacak bir durum senin için helal olmaz. Çünkü bu ona zarar verir.

Yine benim dediğim gibi bu caizdir. Ancak ben bunu tasvip etmiyorum. Bir kimsenin, kendisinin, kendisi ile Allah arasında herhangi bir vasıta/aracı kılmaksızın Allah'tan istemesi görüşümdedir. Bu, ümitte ve korku da daha güçlüdür. Yine ben, bir kimseden şunu yapmasını istiyorum: Duasının icabet edileceğini ümit ettiği kardeşinden dua istediği zaman, dua edene bununla kendisi için dua edilenin hacetini gidermeyi def etmeksizin

iyilikte bulunmayı niyet etmesi gerekir. Çünkü o, hacetinin definde dolayı dua etmesini isterse, mal isteyen ve yerilene benzeme gibidir.

Ancak bununla dua eden kardeşinin ona olan ihsanı ile ve bir müslümana ihsanı ile faydasını kastederse, bilindiği üzere kişi bundan dolayı sevap elde eder. Bu daha evla ve daha güzeldir. Başarı Allah'tandır." (Şeyh Useymin'in sözleri burada bitti.)

[Mecmû'ul-Fetâvâ ve Rasâil İbni Useymin: 2/277]

Ömer'in -Allah ondan razı olsun- Abbas ile -Allah ondan razı olsun- tevessülü hadisi ile alakalı bunun faydası hakkında daha fazla bilgi için ve bu tevessülün sonun duası ile olduğunu, onun makamı ile olmadığını beyanı için Şeyh Elbânî'nin "Tevessül" adlı kitabına bakın. (sy. 50-68)